



Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

# Festes i diades populars

Associació d'Assistents Socials de Barcelona

FEBRER 1975

FUNDACIÓ  
*Fundació*  
JAUME  
*Jaume*  
BOFILL  
*Bofill*

Associació d'Assistents Socials de Barcelona

Portaferrissa, 18 ler

SERVEI DE PROMOCIO SOCIAL

FESTES I DIADES POPULARS (Fitxa nº 2)

LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT PATRONA DE CATALUNYA

Motivació històrica.- Religiosa.

L'existència d'una ermita dedicada a la Mare de Déu de la muntanya de Montserrat, juntament amb altres quatre ermites, és molt probable ja abans del segle VII, i és històricament certa en el segle IX. Consta ja en aquell temps la presència de fidels que primerament acudiren a l'ermita i després (1027) a l'església del monestir. Juntament amb la fama dels miracles s'extén la devoció del nostre poble a la Mare de Déu de Montserrat. Tots els nostres comtes i reis puguen a Montserrat i se'n recorden en els moments decisius de la nostra història.

S'extén també la devoció per la península -Alfons X el Savi li dedica unes càntiques- i aviat, per a Europa i el Nou Continent.

La proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de tot el Principat de Catalunya es deu a Lleó XIII, l'any 1881.

La Festa.- No solament s'extén a tot el Principat, sinó que és celebrada també en totes les esglésies, capelles i centres de la confraria. Primerament la data de la celebració era el dia 8 de setembre, la Nativitat de la Mare de Déu, però l'any 1882, com a conseqüència de la declaració del Patronatge sobre tot Catalunya, hom comença a celebrar-la com a pròpia el diumenge següent al 25 d'abril. Des del 1914 ha estat fixada el dia 27 d'abril. A Montserrat, però, continuen celebrant-la també el dia 8 de setembre, és a dir, dues diades l'any.

Celebració religiosa.- Ja de molt antic consta que era celebrada una missa solemne seguida d'una processó per les places del santuari: era l'únic dia de l'any que baixaven els monjos que habitaven les ermites escampades per la muntanya. Era la Festa Major de Montserrat i era celebrada d'una manera semblant a la dels pobles de la nostra terra.

Festa folklòrica.- Els romeus que no faltaven mai a Montserrat omplien més que mai l'antiga església romànica el dia de la festa. Les reduïdes dimensions de l'església no permetien la cabuda de tots els fidels durant la vetlla de la nit. Així nasqueren, sembla que per primera vegada a Europa, les danses religioses amb cants, de les quals encara hom conserva alguns textos.

Art i cultura.- Les arts plàstiques relacionades amb Montserrat hom les centra principalment en la imatge. A l'antiga ermita hi devia haver probablement una pintura o imatge de la Mare de Déu. L'actual pot datar d'entre els segles XI i XII. No ha sofert cap transformació excepte la imatge de l'Infant Jesús. Durant segles va estar recoberta amb vestidures postisses. Va ésser en 1939 quan fou donada novament al culte amb la seva talla original, tal com avui la vèrem. Es conserven boixos, gravats, relleus, pintures en tots els estils. Els artistes sempre l'han representada d'una manera molt lliure i segons el gust de l'època. El símbol de la muntanya coronada per la serra l'acompanya sovint i és per aquest detall que s'identifica la seva advocació.

Els miracles, la devoció, el sentit de pàtria (mare de tots els catalans com la va anomenar Lleó XIII) han inspirat també els literats de tots els temps que en tots els gèneres literaris han cantat la Mare de Déu, especialment d'ençà de la Renai-xença.

Celebració actual.- Des de 1947, any de l'entronització, ha estat renovat a Montser-rat l'antic costum de les Vetlles de Santa Maria. La nit del 26 al 27 d'abril els fidels vetllen amb cants i pregàries fins a la mitja nit, mo-ment en què el pare abat concelebra solemnement, amb els monjos i altres sacerdots que s'hi uneixen, la santa missa pontifical.

Hi assisteixen representants de totes les comarques catalanes i de moltes entitats socials, comercials, artístiques, esportives, etc. de la nostra terra que fan l'ofre-na simbòlica de l'oli de les llànties que els representen constantment davant la Mare de Déu. La missa pontifical del dia és celebrada pel senyor cardenal de Tarra-gona, hi assisteixen les autoritats per retre homenatge a la patrona del Principat, altres representants i romiatges, alguns dels quals cada any vénen a peu al santuari des de 100 km.

Durant tot l'any Montserrat és objecte del culte dels catalans a la seva mare i pa-trona i un fet permanent i uns costums arrelats es conserven, com per exemple el Llibre de les Montserrats on s'inscriuen totes les noies que porten aquesta advoca-ció com annom propi (també el trobem a la parròquia de Sant Just i Pastor de Barce-lona).

A fora de Montserrat, a tot arreu del Principat, de la península i de diversos paï-sos europeus i americans on hi ha un centre de la confraria de la Mare de Déu o al-guns catalans, el dia 27 d'abril o el diumenge següent ho celebren de diverses mane-res, amb actes culturals, esportius, etc. En algunes esglésies es beneeixen ramets de boix i a Lleida els infants porten una rosa a l'altar de la Mare de Déu.

Celebració a Barcelona.- A Barcelona és venerada la imatge de la Mare de Déu de Mont-serrat a quasi totes les esglésies, però n'hi ha una que, per la seva tradició i veneració popular, té preeminència entre les altres. És la que presideix l'altar major de l'església de Sant Just i Pastor, situada a la plaça de Sant Just entrada principal. Altre porta situada darrera l'absis dona al carrer de la Ciutat.

Història: des de molt antic hom considera que la imatge és venerada en aquesta esglé-sia, però la data és desconeguda. En canvi, al 1786 trobem ja documents de la vene-ració de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat registrats en la Confraria del Ro-sari.

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat va començar cap a l'any 1700, i en 1881, amb diploma signat per l'abat Muntadas, va quedar "agregada a la Real Cofradía de Montserrat y se abre registro de sus cofrades..." amb iguals privilegis que la de Montserrat.

La imatge actual és nova, no fa més de 15 anys que va ser realitzada i, és còpia exacta de la venerada a Montserrat. L'anterior no tenia cap valor artístic. Abans del 1915 la imatge era venerada en un altar lateral . A partir d'aquest any fou col·locada a l'altar major.

#### CELEBRACIO ACTUAL

El dia de la Mare de Déu de Montserrat, 27 d'abril, es celebren contínuament misses. A les 8 es beneeix el boix, que durant tot el dia es distribuït entre els fidels que van a besar la imatge. A les 11 hi ha ofici solemne. A les dues misses esmen-tades és cantat el Virolai.

Cada dissabte es resa la Visita Espiritual a la Mare de Déu escrita pel bisbe de Vic Dr. Josep Torras i Bages, consagrat bisbe precisament a Montserrat, on és guardat l'autògraf datat el 27 d'abril de 1.924.

Possibilitats d'expansió i difusió de la festa.- Per tractar-se d'una festa eminentment religiosa i patronímica -Montserrat és el centre espiritual de Catalunya- s'hauria de fomentar a les esglésies on hi ha establerta la confraria i a les parròquies de tots els pobles, la Vetlla de Santa Maria la nit del 26 al 27 d'abril d'una manera semblant o amb més senzillesa a la del monestir de Montserrat. I podria divulgar-se entre tots els catalans la Visita Espiritual, escrita, com ja hem indicat, pel Dr. Torras i Bages, un dels homes preeminentes en la nostra cultura i història, que recull totes les aspiracions dels fills d'aquesta terra posada sota la protecció de la Mare de Déu amb l'advocació de Montserrat.

No cal dir que el cant del Virolai neix espontàniament del cor de tots els catalans que visiten el santuari com dels absents que en senten la nostàlgia. És per això prou conegut de tots i no en creiem necessària la seva reproducció.

Els bàrbers, que ja sabem que en les mitjanes del s. III varen destruir Barcelona, i no solament Barcelona, perquè espantats per l'arribada dels huns a les planícies de Rússia entraren tumultuosament dins l'imperi romà. (Breve Historia Universal y de España. Maria Comas)

Aleshores els romans varen canviar de tàctica. En lloc de voler lluitar contra els bàrbers, feren aliats seus els més dòcils i els encarregaren d'allunyar de les fronteres els més temibles.

Entre tots els bàrbers, els visigots eren els de costums més romanitzats. Tot i amb això, a l'any 410 el poble visigot havia saquejat Roma i al retirar-se d'aquella ciutat, Ataulf que havia estat elegit rei del seu poble, s'emportà la germana de l'emperador romà Honori. Es deia Gala Placidia i Ataulf es va casar amb ella a Narbona.

Però l'emperador Honori no volia a Ataulf per aliat. El va fer perseguir per les forces romanes. El rei got va haver de trevessar els Pirineus. (B.H.17)

Ataulf, va escollir Barcelona per a instal·lar-s'hi el 412 (M.Comas) i la convertí en capital del regne visigot.

Ataulf va escollir Barcelona perquè tenia un bell territori al seu voltant i un bon port. A més estava rodejada de fortes muralles que podien resistir un setge si calia. Per altra part en aquell moment a Barcelona, llevat del bisbe no hi residia cap poder públic important, i el rei got s'hi pogué establir sense entrar en contacte amb les forces imperials de Tarraco. ( B.H.17) Era l'any 414.( H.de C. Mn.Norbert.34)

Era la primera vegada que la ciutat assolia aquesta categoria i aquí nasqué el fill dels reis que havia d'heretar aquell regne. (O.V.52) El seu pare li va posar el nom de l'emperador Teodosi, pare de Gal·la. El rei es feia moltes il·lusions. Esperava fer d'ell el cap d'un gran imperi visigòtic-romà ja que el seu fill tenia sang visigòtica i romana, qui sap si un dia podria ser emperador. Però l'infant va morir encara nadó i Ataulf fou assassinat molt aviat, el 415 (M.Comas) per un noble visigot, en el seu mateix palau, en el subsol de l'actual Arxiu de la Corona d'Aragó.

Gal·la Placídia hagué d'entornar-se'n al seu país.

Els barcelonins en homenatge a aquells reis els hem dedicat a ella

una plaça i a ell un carrer.

L'any 418, Barcelona formant com formava part de la Terraconense. La península estava dividida en tres províncies : Terraconense, Lusitania i Bètica, ja tornava a dependre de l'emperador romà que la tingué al seu poder fins el 454. Aquests anys els visigots en qualitat de federats hagueren de salvar-la del saqueig de les bandes camperoles anomenades bagaudes (B.H.18)

Els bagaudes eren gent camperola dels país que reclamaven llur llibertat contra gots i romans i que un autor d'aquella època escriu " que ja no volien ser romans ". (B.H.18)

La monarquia visigòtica iniciada precisament a Barcelona ,(més tard la capital del regne visigot es traslladà a Toledo), va durar tres segles.

Aquest període històric és molt confús per falta de notícies .Barcelona hi figura compartint de tant en tant amb Tolosa o Narbona els honors de ser cort i la trista glòria de prèncipiar un seguit defets desgraciats. (B. H.18).

Poquessón les emprentes que ens deixaren els visigots.

Al principi els gots professaven l'arrianisme.

En un període de pau i tolerancia cal situar, potser, l'erecció tocant a la primitiva basílica catòlica, del solemne baptisteri descobert recentment sota la catedral. Però les seves formes no són gens visigòtiques, perquè la vida espiritual i artística d'aquella Barcelona estava molt lligada encara al món llatí. (B.H.20) i fins més tart no va apropiarse l'espirit dels gots.

En el segle VII, la vida monàstica de la ciutat ja era un fet i hi havia probablement diversos cenobis erigits extramurs : Sant Pau del Camp, sembla, i potser també Santa Eulàlia (B.H. 20)

Es celebraren concilis.

També en aquests segles es feren a la seca de la ciutat nombroses encunyacions de monedes, gran part d'elles d'or. (B.H.21) Això vol dir que Barcelona tenia no solament interès polític sinó també puixança comercial i econòmica.

En els darrers temps de la monarquia visigòtica el nom de la nostra ciutat apareix sota les formes de BARCINONA, VARCINONA i BARCHINONA (B.H.21) De mica en mica el nom es va fent més semblant al que li donem actualment.

Els gots ornagitzaren el govern i la defensa visigòtica a càrrec d'uns comtes . Aquest sistema va arrelar profundament en la manera de ser

de la gent del país i va entroncar sense dificultats amb el mateix sistema adoptat després pels monarques francs. (O.V.54)

A Sant Cugat del Vallés i a Sta. Maria de Terrassa ens han quedat mostres de l'art visigòtic. (Ars E. Baqué - J.Vicens p.83)

### ELS ARABS

La monarquia visigòtica iniciada precisament a Barcelona, (Més tard la capital es va traslladar a Toledo, com ja hem dit) va ocupar el segle V, VI i VII de la nostra història.

Entretant, Mahoma havia predicat a l'Arabia una nova doctrina. Al·lè era déu i ell el seu profeta únic. Els àrabs fanatitzats per les doctrines de Mahoma, emprengueren la conquesta del món.

Entraren a la nostra península per a ajudar a un dels partits polítics que hi havia entorn del tron visigot. (B.H.24) Però la monarquia gòtica era molt feble i fàcilment els àrabs es feren amos de tota la península.

Barcelona també caigué sota el jou musulmà i deixà de ser una ciutat visigòtica, segons sembla entre el 714 i 718.

Segons l'opinió de R. de Abadal, fou ocupada sense destrucció (B.H. 24) i la vida normal va continuar (O.V.55)

L'estada dels àrabs a la nostra ciutat fou molt breu : únicament uns 80 anys, però foragitar-los de la resta de la península fou un llarg treball que va durar vuit segles.

Aquest fet ha marcat, vulgues que no, una gran diferència entre Catalunya, principalment la vella i altres ciutats i regions de la península

Els àrabs, amb la seva curta estada (només les regions muntanyenques cap al Pirineu, van restar lliures o poc menys ) (F.S.22) encara que deixaren algunes emprentes, no influïren en la mentalitat del país ni en les costums que foren sempre clarament diferents d'altres regions on roman-gueren llargs segles.

A la nostra ciutat, edificaren uns banys, dels quals es pot veure una maqueta en el museu de la ciutat. També s'ha trobat restes d'un cementiri àrab a Montjuic.

El nom de rambla que encara avui donem a alguns carrers prové del mot

ramba , àrab, i va substituir al mot llatí areny usat abans.

### ELS FRANCS

Ja hem vist que Barcelona fou presa pels àrabs entre els anys 714 i 718 i que segons sembla fou ocupada sense destrucció. (B.H,24)ç

Els primers segles de la dominació musulmana de la península hi hagueren diversos períodes : uns d'amistat i comerç entre cristians i musulmans, altres d'odi racial i religios que tenia com a conseqüència atacs acarnissats.

Pel que fa a Barcelona la seva estada fou molt breu.

La reconquesta fou organitzada amb l'ajuda dels francs, i abans i tot, si hem de creure la llegenda d'Otger Cataló i els seus nou barons , que havien lluitat en les nostres terres contra els moros abans de la intervenció de Carlemany.

Els àrabs havien intentat diverses vegades passar els Pirineus i estendre's també per dins de França però foren vençuts sempre i especialment en la colosal batalla que els donà Carles Martell (any 732) el qual assegurà el domini franc a l'altra part dels Pirineus. (H. de Catalunya. Mn.Norbert 40)

Els francs doncs, tenien tot l'interès del món en estendre els seus dominis envers el Sud per tal de protegir el seu país.

Segons sembla a l'any 801 va començar la campanya per alliberar Barcelona dels àrabs per part de Carlemany.

Carlemany, rei dels francs, havia rebut la nit de Nadal de l'any 800, de mans del Papa el títol d'emperador dels romans. El seu imperi s'estenia des de l'Elba a Alemanya fins a Barcelona i des del nord de França fins el Sud del Tiber. (Ars. 99)

A la primavera de l'any 803 aquest rei va enviar el seu propi fill a assejar la ciutat amb l'intenció ferma de prendre-la. Era un gran exèrcit. El formaven Aquitans, gots, gascons, provençals, borgonyons i francs en general. Era format per tres cosses :

Un el capitanejava el mateix fill de Carlemany, el rei Lluís el Pietós.

Un altre, Rostany, comte de Sicília.

El tercer cos de l'exercit amb el duc Guillem de Tolosa en cap, fou el que alliberà Barcelona. (B.H. 24)

Els barcelonins acolliren els francs i els obriren les portes.



Els reis francs concediren als barcelonins un règim especial que els permeté de gaudir del mateix règim de vida que tingueren durant el regne visigot i que havien conservat durant tot el segle VIII amb la dominació musulmana (B.H.25)

Els reis francs crearen la MARCA HISPANICA que foren els territoris fronterers que l'emperador va crear per a la millor defensa de França contra els àrabs.

El govern d'aquestes terres el tenia un " marchio" , un marquès, com a representant de l'emperador. Després hi havien els comtes, que menaven en unes circumscripcions més petites (O.V.58) o sigui que el país estava dividit en comtats. Aquests governants fossin francesos o del país, com que estaven molt lluny de França, tenien una gran llibertat d'acció.

Durant aquesta època, les relacions comercials i religioses de Barcelona amb l'exterior són abundants. També coneixem la presència a la ciutat de nombrosos jueus. Barcelona era lloc de pas de comerç i de caravanes. (B.H.25-26)

Havia doncs, començat la reconquesta i a Catalunya es formaren diversos comtats o sigui territoris manats per un comte que depenia dels reis francs.

Els comtats eren : Urgell, Cerdanya, Girona, Besalú , Ausona, Ampuries, Rosselló, Barcelona....

L'historiador Ramon d'Abadal creu que l'origen de la casa comtal de Barcelona prové d'un comte de Carcassona anomenat Bel.ló, que posseïa terres al Conflent. (O.V.60)

Però els catalans es varen cansar aviat de dependre dels reis francs.

Veien que tenien la seva llibertat amenaçada per dos cantons. Al nord, els francs, al Sud i a Ponent, els àrabs.


Calia de totes passades, independitzar-se del poder franc, i acabar de deslliurar Catalunya dels àrabs. Perquè els catalans estimaven més que tot, la seva llibertat.

## SUGGERIMENTS

- Senyalar en el mural els tres segles de durada del regne visigòtic : V, VI, VII.
- Buscar en el planell de Barcelona la plaça Gal.la Placidia i el carrer Ataulf.
- Senyalar Narbona en el mapa.
- Visita o projeccions de les parts visigòtiques de Sta. Maria de Terrassa i St. Cugat del Vallés.
- Visitar el museu de la ciutat, on hi ha una maqueta dels banys àrabs a Barcelona.
- Projeccions de monuments que els àrabs han deixat a la península : mezquita de Córdoba, Giralda de Sevilla, la Alhambra de Granada, etc. i per a comparar , d'algun monument barceloní de l'època.
- Fer el mapa de la Catalunya Vella amb els seus comtats : Rosselló, Girona, Besalú, Ausona, Ampuries, Barcelona.
- Senyalar els territoris de la Marca Hispànica , en conjunt.
- Senyalar en el mapa d'Europa l'imperi de Carlemany.

# Historia de Catalunya = cronologia

## ORIGENS DE BARCELONA i PRIMERS POBLADORS

Primaria	Tibidabo, Muntanya Pelada i St. Pere Màrtir	Pissarres que es veuen per la vessant del Tibidabo a Vallvidrera. (O.V.35)
Terciària (2 <sup>a</sup> meitat) (fa 100.000 anys)	Apareix Montjuic	Fòssils marins que conté.
Quaternària	Montjuic és una península amb un port natural al costat sud. S'inicia una eminència voltada per les aigües que serà el Monts Taber Apareix el Pla s'asseu Barcelona. (O.V. 35)	
Fa 35.000 anys	El plà barcelonés habitat? (O.V. 38)	Un ganivet tallat en sílex trobat quan es construïa una casa.
Neolític	Habita el plà, l'home segurament de raça mediterrània, que ens ha deixat els rastres més antics. (B.H. 8)	Ganivets fets amb jaspi groguenc de Montjuic, trobats a Montserrat, Vallirana i altres llocs (B.H.8) Destral de pedra i ganivet de sílex trobats en excavacions del barri gòtic.
Edat de Bronze		Sepulcres al Turó de Monterols (descoberts 1917) (B.H.8) Restes de poblat darrera l'hospital de St. Pau. Ceràmica. (B.H.8)
Final del 2n. milenari abans de la nostra Era.	Els <u>ibers</u> habiten els turons <u>Barcelonins</u> , veritable origen de la ciutat. (B.H.9)	Puigcastellar : poblat de gran extensió Montjuic : grans sitges i restes sepulcral.
	<u>BARKENO</u> . El ibers donen aquest nom a la ciutat. Possiblement Montjuic fou la capital de la tribu ibèrica dels <u>lajetans</u>	Moneda d'argent, d'imitació emporitana, amb lletres ibèriques, l'inscripció Barkeno.

Segle V abans de  
la nostra Era

Apareixen textos que nou  
segles més tard serviran  
per compondre el poema  
geogràfic d'Avià.

Riques Barcelones  
"Barcilorum " o Bar-  
cinonum " (B.H.10)

En el port natural de B.  
arriben segurament gregs  
i cartaginesos.

Vas greg de figures  
vermelles trobat a la  
riera de Magòria (B.H.  
10) Moneda cartaginesa  
(O.V.38)

Segle III abans de  
la nostra Era

El pas dels exèrcits car-  
taginesos i l'inici de la  
segona guerra púnica havien  
de transformar radicalment  
la perspectiva històrica de  
Barkenò, de la tribu laietana  
(B.H.10)

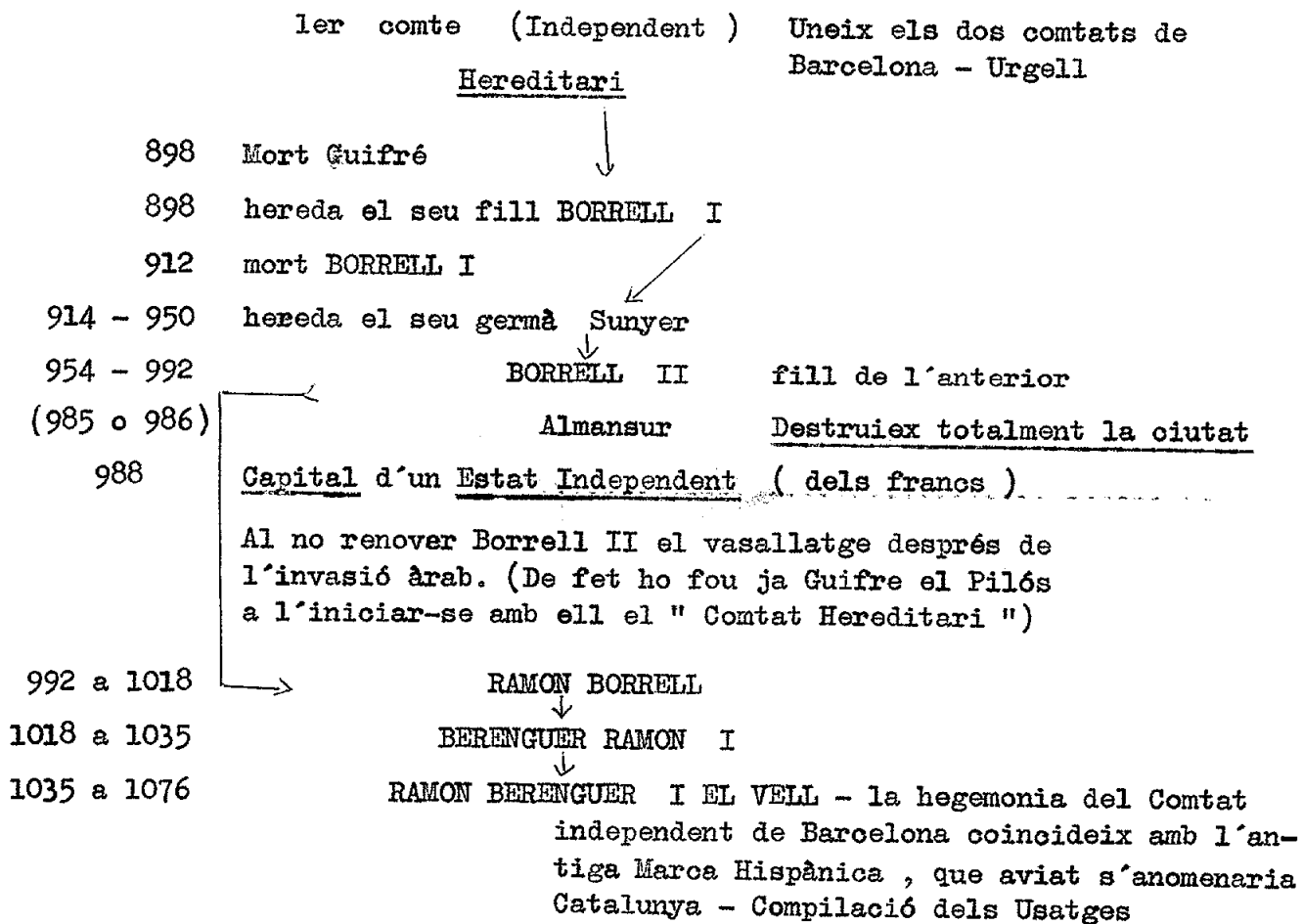
Laiésken, moneda imi-  
tació de l'as romà de  
bronze amb l'inscrip-  
ció en caràcters ibè-  
rics" dels laietans"  
probablement vàlida  
per a tota la regió  
laietana i anterior a  
les pròpies d'altres  
ciutats ibèriques ro-  
manitzades, com Bastu-  
lo i Iluro. (B.H.11)

## ARBRE HISTORIC

<u>DATES</u>	<u>FETS</u>
Segle I	Arriben els <u>romans</u> - s'instalen - 1 <sup>a</sup> muralla
" III	Bàrbers destrueixen 1 <sup>a</sup> vegada Barcelona
" V	Ataulf, <u>Capital</u> del Regne visigòtic - <u>Barcelona</u> <u>Marca Hispànica</u> - comtes depenents dels francs
" VII	Invasió musulmana (com aliats)
Any 801	Alliberació per Lluís el Pietós - Definitiva
852	Alaron Comte de Barcelona Sunifred Comte d'Urgell

Es desconeixen els comtes intermedis fins :

### GUIFRE EL PILÓS



Els fills de Ramon Berenguer el Vell són :

1076 a 1082

RAMON BERENGUER II " CAP D'ESTOPA "

i

1076 a 1096

RAMON BERENGUER " EL FRATICIDA " matà el seu germà, però el succeí :

1096 - 1131

RAMON BERENGUER III " EL GRAN " fill de "Cap d'Estopa"

Tret de Ferran Soldevila i Cirici Pellicer

Unió confederada dels Regnes de Catalunya i Aragó

1131 a 1162  
1137

RAMON BERENGUER IV 1er REI - COMTE

Es casa amb Peronella d'Aragó - D'aquesta unió neix

1162 a 1196

ALFONS EL CAST I, II D'ARAGO

Es casa amb Sança filla d'Alfons VII de Castella

1196 a 1213

PERE I EL CATOLIC i II D'ARAGO

es casa amb Maria de Montpe-  
de la 3a. muller Vio- llier.  
lant d'Hongria

1213 a 1276

JAUME I EL CONQUERIDOR

1276 a 1285

PERE II EL GRAN i I DE SICILIA i II d'ARAGO

1282 a 1285

( de Sicilia )

Constança de Sicilia

Unió dels Regnes de Catalunya - Aragó i Sicilia

1285 a 1291

ALFONS II EL LLIBERAL i III D'ARAGO (de Catalunya i Aragó)

1285 a 1327

JAUME II D'ARAGO i I DE SICILIA (germà de l'anterior)

amb Blanca d'Anjou

1327 a 1336

ALFONS III EL BENIGNE i IV d'ARAGO

Teresa d'Entença

1336 a 1387

PERE III EL CERIMONIOS - IV d'ARAGO

de la 3 muller Elionor, filla de Pere II de Sicilia



1387 a 1395

JOAN I ( Aimador de la Gentilesa) son germà

1395 hereda 1410

MARTI L'HUMA (últim Rei català) amb Maria de Luna

mort 1409

( MARTI EL JOVE ) (mort un any abans que el seu pare)

*Compromís de Casp*  
"CASP"

Jaume Comte d'Urgell - bisnet d'Alfons III el Benigne

Frederic de Luna - fill natural de Martí el Jove

Ferran I - nebot de Martí l'Humà i de Joan I

FERRAN I

1412 - 1416

Elegit a Casp - casat amb Elionor de Alburquerque

1416 - 1458

ALFONS EL MAGNANIM (IV) I V d'Aragó

Hereda 1458 - 1462  
i  
de 1472 a 1479

JOAN II

germà d'Alfons  
casat amb Blanca de Navarra (viuda de Martí el Jove)

(Carles de Viana) fill del 1er matrimoni del Rei A qui corresponia la corona d'Aragó (mort abans que el seu pare de manera enigmàtica, fou fet presoner.

A la mort de  
1479

JOAN II

hereda el fill del seu segon matrimoni amb Joana Enriquez

1479 - 1516

FERRAN II el Catòlic

casat 1ª vegada amb Isabel I la catòlica, germana de Enric IV de Castella  
Isabel hereda el trono del seu (germà

JOANA LA LOCA

S'uneixen els dos Regnes  
casada amb Felipe el Hermoso arxiduc d'Austria.

1516

CARLOS I

Del llibre " Història de Catalunya " de Ferran Soldevila

1556 - 1598

FELIPE II

Fill de Carles I

1598 - 1599 ve a Catalunya	FELIP III	Jura els Privilegis del Principat 22-5-99 Reuneix Corts - parla en català <u>Promet i jurà noves llegendacions que després modifica pel seu compte.</u>
1621 - (1665)	FELIP IV ( <del>Comte Duque</del> de Olivares) <i>Comte Duc</i>	El 1er Rei que no parla en català, tansols ho fa en ocasió de guanyar-se traïdorament el favor del nebot català.
( 1665 - 1700 )	CARLOS II	Arbre cronològic de :
(1700 - 1724 ; 1746) ( 1724 Lluís I )	FELIP V	Plet de successió. Barcelona a favor de l'Arxiduc Carles d'Austria i contra Felip V, Casa de Borbón
1746 - 1759	FERRAN VI	<u>Destructor definitiu de Catalunya i de tots els seus drets propis.</u>
1759 - 1788 1788 abdica (1808)- 1833 ( 1814 - 1820) ( 1823 - 1833 que mort)	CARLOS III ↓ CARLOS IV ↓ FERRAN VII	(hereda del seu germà)
1833 - 1840 Regente	MARIA CRISTINA	1808 Guerra del francès Napoleon Rei presoner fins 1814 1820 sublevació militar -La Constitució, hasta 1823 no torna a regnar. Declara l'abolició de la llei Sàlica
1840	RÈGIMEN DE ESPARTERO	Guerra Carlista contra el germà de Ferran que aspira al govern
1843	ISABEL II	( de Castella )
1866	Dictadura de Narvaez	que dissolt les Corts
1868	Revolució	Fi del Regne d'Isabel II
1868 a 1870	Inestabilitat Política	
1870 a 1872	AMADEU DE SAVOIA	Elegit per les Corts
1872	Abdicació d'Amadeu	comença la 2ª guerra Carlista
1872 a 1874	I REPÚBLICA ESPANYOLA	( Presidents : ( Estanislau Figueres ( Pi i Margall



( Salmeron  
( Castelar

1874 Gener Cop d'estat General Pavia

1874 Desembre a 1885 ALFONS XII proclamació de :  
1875 acaba la guerra Carlista a Catalunya  
1876 les Corts voten per la sobirania resideix en les Corts amb el (Rei

1885 Regencia MARIA CRISTINA DE HASBURGO (Rei

↓

1902 ALFONS XIII

1913 a 1925 Mancomunitat a Catalunya (Prat de (la Riba

1923 a 1925 Dictadura PRIMO DE RIVERA (el Rei accepta el Directori Militar)  
Consejo Civil (Calvo Sotelo) Supresió Mancomunitat Catalana

1931 II REPUBLICA ESPANYOLA (President : Manuel Azaña)  
I REPUBLICA CATALANA (President : Francesc Macià)

1933 mort Francesc Macià  
Lluís Companys Dimissió Azaña

1933 1er novembre LERROUX - LA CEDA  
1934 Govern Radical Samper  
1934 Sublevació Companys contra Lerroux, suspensió indefinida de l'Estatut de Catalunya

1936 gener Portela disolt les Corts i convoca eleccions

1936 febrer FRONT POPULAR - COMPANYS  
Restauració Estatut Català  
Març 1936 la Lliga torna al Parlament. Maig 1936 les Corts dimiteixen Alcalà Zamora i (socialistes refusen participar en el govern)

*elegeixen  
elijen AZAÑA*

~~1936 juliol Cop d'Estat General Franco~~  
~~Guerra Civil~~

~~1939 abril Dictadura Franco~~

1936 juliol-

Sublevació al Marroc del General Franco, ~~franc~~apidament s'exten a la península.

La guerra civil dura fins l'1 d'abril de 1939.

1939 abril-

- Victoria del General Franco- Estat corporativista.
- Derogació de l'Estatut d'Autonomia (1938).
- Llei de Responsabilitats Politiques.
- Prohibició de tota activitat cultural catalana, inclús les més elementals.

Progressivament la cultura catalana s'ha tornat a manifestar en els més diversos camps:

- Sardana
- Esbarts
- 7 Cinema
- Televisió
- Edició
- 9 Cançó
- Escoltisme
- Omium
- Pedagogia
- Serra d'or
- Universitat; català a l'escola.
- I E C
- Canço local
- Poesia